

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

Oslo, 31. mars 2011

Deres ref. 201100900-1/THP

Vår ref. 11/00256

JTP

Høringssvar - Utkast til forskrift om bevæpnede vakter på skip mv.

Vi viser til mottatt høringsbrev om Utkast til forskrift om bevæpnede vakter på skip mv., datert 4. mars 2011.

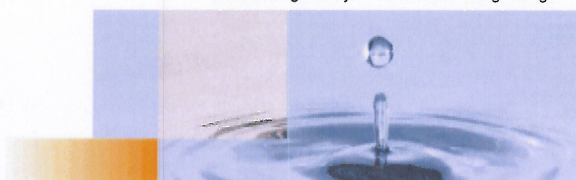
Maritimt Forum deler fullt ut den virkelighetsbeskrivelsen som gis i høringsbrevet av de sikkerhetsmessige utfordringer som norsk og internasjonal skipsfart står overfor som følge av piratvirksomhet utenfor kysten av Somalia og i Det indiske hav.

Det er i dag så langt vi har oversikt over 700 sjøfolk fra rundt 30 skip i piratenes varetekt. Sjøfolkene holdes fanget under svært vanskelige forhold i Somalia. Hittil har 9 sjøfolk omkommet i piratenes fangenskap. Enkelte skip med norsk tilknytning har vært kapret. Hittil er ingen norskregistrerte skip kapret, men flere er blitt utsatt for angrep den siste tiden.

Maritimt Forum er i utgangspunktet skeptisk til privat væpnet vakthold om bord på sivile skip. Som følge av økningen i antall piratangrep i kombinasjon med et stadig større geografisk nedslagsfelt, har vi imidlertid forståelse for at mange rederier og sjøfolk nå betrakter væpnet vakthold som ett av flere virkemidler for å øke sikkerheten om bord. Så langt vi er kjent med er det til nå ikke kapret skip som har hatt bevæpnet vakthold om bord. I disse tilfellene har heller ingen av piratene lyktes å ta seg om bord.

Ved vurderingen av om det skal være væpnet vakthold om bord foretar rederiene en omfattende vurdering der relevante momenter bl.a. vil være informasjon om risikobildet, skipets fart, høyde på fribord og andre tiltak som kan bidra til å avverge piratangrep. Det er avgjørende at skip under norsk flagg som ut fra en slik operasjonell og sikkerhetsmessig vurdering har kommet til at de har behov for å ha væpnet vakthold om bord har anledning til dette for å øke sikkerhet og beredskap for skip og mannskap.

Norskregistrerte skip i internasjonalt farvann kan ikke belage seg på bistand fra norske ordensmakter som politi, forsvar og kystvakt. Skipet selv må derfor ha anledning til å iverksette de tiltak som kapteinen finner nødvendig for å ivareta sikkerheten om bord. Av denne grunn er det lang tradisjon for at det er skipets kaptein som øverste myndighet om bord som har rett til å benytte maktmidler som normalt ellers tilkommer myndighetsorganer.

Væpnet vakthold er derfor ett av mange tiltak som kan iverksettes for å bidra til å øke sikkerheten for skip og mannskapet om bord. Det er i næringen etablert såkalte "Best Management Practise" og som inneholder en lang rekke tiltak for å forebygge piratangrep. Maritimt Forum vil på det sterkeste oppfordre rederiene og skipsførerne til å følge disse.

Maritimt Forum mener det er avgjørende viktig at det stilles strenge krav til de vaktelskaper som påtar seg oppdrag som innebærer bevæpning. Vi støtter et initiativ der IMO utarbeider nærmere retningslinjer om bruk av privat væpnet vakthold. I påvente av at internasjonale retningslinjer kommer på plass, så er Den norske krigsforsikring for skip (DNK) i ferd med å utarbeide egne retningslinjer for sine medlemmer som blant annet regulerer nærmere prosedyrer knyttet til utvelgelse av vaktelskapene og vaktelskapenes rolle om bord. Samtlige norskregistrerte skip i internasjonal fart er meldt inn i DNK.

Maritimt Forum vil understreke at bruk av våpen er et helt ekstraordinært tiltak og at dette kun må vurderes mot alvorligheten av den situasjonen kapteinen vurderer man står overfor. Før eventuelle varselskudd løsnes, skal det i følge "Best Management Practise" først gis advarsler i form av fløyting og beskjeder over høytalere mv. Erfaringen med varselskudd har så langt vist seg å være et svært effektivt og forebyggende tiltak.

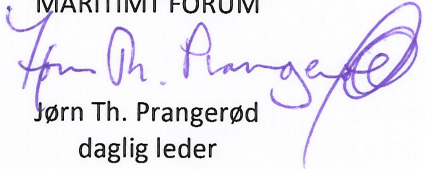
Med bakgrunn i den rådende situasjonen støtter derfor Maritimt Forum de grunnleggende forskriftsendringer og de presiseringer som foreslås av NHD og JD og som åpner for mulig bevæpning av norskregistrerte skip. Bruk av bevæpnede vakter er eksplisitt tillatt av flere andre flaggstater som f.eks Panama, Liberia, Singapore og Danmark. I tillegg er det en rekke andre land som stilltiende aksepterer bevæpning. Dersom ikke også norskregistrerte skip har mulighet til å vurdere bevæpning, så vil det føre til at piratene bevisst kan gå etter det norske flagget fordi de vet at skipene er ubevæpnet. Det vil være en svært uheldig utvikling som i tillegg vil svekke de norske skipsregistre.

For ytterligere detaljer knyttet til selve utformingen av forskriften viser vi til at flere av våre medlemsorganisasjoner har sendt inn egne hørings svar, herunder de norske sjømannsorganisasjonene, Norges Rederiforbund og Cefor.

Avslutningsvis vil vi for ordnes skyld understreke at væpnet vakthold verken på kort eller lang sikt løser de utfordringer som skipsfarten står overfor i forhold til piratvirksomhet. I denne sammenheng vises det til at antall piratangrep har vært jevnt økende over tid, at de opererer i et stadig større geografisk område og at de også blir stadig mer "profesjonelle" gjennom bruk av bl.a. moderskip som base for sin virksomhet til havs. Norge er en internasjonalt ledende maritim nasjon med verdens 5. største skipsflåte. Maritimt Forum mener derfor at Norge har et stort ansvar i det pågående internasjonale arbeidet med å få stanset piratvirksomheten.

Etter Maritimt Forums syn er den eneste varige løsningen at forholdene for befolkningen på land i Somalia og andre stater i området bedres og at grunnleggende rettsprinsipper utvikles der.

Med hilsen
MARITIMT FORUM

Jørn Th. Prangerød
daglig leder